

KAYSERİ

Ticaret Borsası

TARIM VE HAYVANCILIK

RAPORU

2022

AÇIKLAMA

Milli ekonominin temeli tarımdır.

Tahıllar, hem doğrudan insan beslenmesinde hem de hayvan beslemesinde kullanılan stratejik bitkilerdir. Dünyada tarımı yapılan alanların büyük bir bölümünde tarla bitkileri üretimi yapılmaktadır ve tarla bitkileri üretimi yapılan bu alanların yarısına yakınına ise tahıllar oluşturmaktadır. Tahıllar, serin iklim tahılları ve sıcak iklim tahılları olarak iki ayrı grup altında incelenmektedir. Buğday, arpa, çavdar, yulaf serin iklim tahılları içerisinde yer alırken, çeltik, mısır, sorgum ve çeşitli darılar sıcak iklim tahıllarına dâhildir. Dünyada en fazla üretilen serin iklim tahılı buğday, sıcak iklim tahılı ise mısır ve çeltiktir. Türkiye’de de bu durum benzerlik göstermektedir.

İlimizde ağırlıklı olarak şeker pancarı, çerezlik ay çekirdeği, çerezlik kabak çekirdeği, patates, yem bitkileri, baklagiller, arpa, buğday, elma, üzüm yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bölgemizin coğrafi konum itibarıyla, farklı toprak ve iklim özelliklerine sahip olması, sulu ve kuru tarımda farklı ürünlerin yetişmesini sağlamaktadır.

Kayseri bölgesi tarımsal üretimde çeşitliliğe sahip olup, tahıllar, şekerpancarı, patates tohumluğu, kuru baklagiller ve hayvancılık öne çıkan ürünler arasındadır. Bölge, kırmızı et ve et ürünleri, süt, tavuk yumurtası, iç su alabalık yetiştiriciliği ve arıcılık bakımından da ülke genelinde önemli bir yere sahiptir.

Bölge ayrıca, zengin florasıyla tıbbi ve aromatik bitkiler, yem bitkileri yetiştiriciliği, çeşitli alanlarda çerezlik kabak, elma, kayısı, üzüm gibi spesifik ürünlerle meyvecilik ve jeotermal enerji kaynaklarıyla seracılık bakımından geliştirilmeye açık bir potansiyel sergilemektedir. Bu bağlamda bölge, sadece bitkisel üretim bakımından değil, hayvansal üretim bakımından da ülkemizde önemli bir konumdadır. Bölge kaynaklarının etkin ve yerinde kullanımından hareketle, hazırlanan bu rapor, bölgede söz konusu kaynaklar ve potansiyelin değerlendirilmesi ve katma değere dönüştürülmesi açısından yol gösterici bir belge niteliği taşımaktadır.

Tarımın ilimiz ekonomisindeki büyük rolüne rağmen, ilin tarım teknolojilerinin kullanımı ve verimlilik açısından aynı oranda başarılı olunduğu söylenememektedir. Ayrıca, tarıma dayalı sanayinin yeterince gelişmemesi, üretilen tarımsal ürünlerin katma değerinin düşük kalmasına neden olmaktadır.

Kayseri’nin sahip olduğu tarımsal zenginlik ve üretim potansiyelinden tam anlamıyla yararlanıldığı söylenemez. Bu potansiyelin üretime ve ekonomik yarara dönüştürülerek ilin gelir ve refah düzeyinin artırılması için mevcut kaynakların iyi analiz edilmesi, verimli ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili planlamaların yapılması gerekmektedir. Bu planlama çalışmaları doğrultusunda, yatırım projelerinin doğru kanallara yönlendirilmesi ile mümkün olabilecektir.

Kayseri’de en fazla ekilen tarım ürünü buğdaydır. 1.681.008 dekar alana sahip buğdayın üretim miktarı ise 4.242.500 tondur. Bunun yanı sıra ilimizde şekerpancarı 1.371.348 ton üretim verisine sahiptir. Çayır ve mera alanlarının toplam arazi varlığının yüzde 41’ini teşkil etmesi, ilimiz hayvancılığının gelişmesinde önemli etkileri bulunmaktadır. Kayseri’de sığır, manda, koyun, kıl keçisi yetiştiriciliği yapılmaktadır. Şehrimiz ekonomisine katkı sağlayan bir diğer hayvancılık sektörleri yumurta tavukçuluğu ve arıcılıktır.

Bölgemiz kırmızı et ve et ürünleri, süt, tavuk yumurtası, iç su alabalık yetiştiriciliği ve arıcılık bakımından ülke genelinde önemli bir pay almaktadır. Bölge ayrıca, zengin florasıyla tıbbi ve aromatik bitkiler, yem bitkileri yetiştiriciliği, çeşitli alanlarda çerezlik kabak, elma, kayısı, üzüm gibi spesifik ürünlerle meyvecilik ve jeotermal enerji kaynaklarıyla seracılık bakımından geliştirilmeye açık bir potansiyel sergilemektedir.

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

Uzman ekibimiz tarafından hazırlanan “ 2022 Tarım ve Hayvancılık Raporunun “ amacı; ilimiz üreticilerinin durum analizi yapılarak, yerel ve ulusal ekonomiye katkılarının artırılmasına yönelik envanter çalışması gerçekleştirmektir. Bu rapor hazırlanırken, kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler analiz edilerek, en gerçekçi sonuçlar ortaya konulmuştur.

Katılımcılık ilkesi çerçevesinde çeşitli kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanan rapor, yeni dönem Bölge Planının ilgili alanlarına temel oluşturması bakımından da önem taşımaktadır.

Açıklamış olduğumuz bu rapordaki bilgiler, görüş ve değerlendirmeler, kesin hükümler içermemektedir. İçeriğinde yer alan verilerin kullanımı ve uygulama sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak yatırım kararı veren ya da finansman sağlayan kişiler ve kuruluşlara ait olup, bu konuda her ne şekilde olursa olsun, rapor içerisindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğru ve dolaylı olarak oluşacak zararlardan hiçbir şekilde Kayseri Ticaret Borsası sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları saklıdır ve izinsiz kullanılamaz. Kayseri Ticaret Borsasının yazılı onayı alınmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, bilgileri referans verilmeden kullanılamaz.

Tarım raporumuzun hazırlanmasında özverili çalışmalarından dolayı, çalışma ekibimize teşekkür eder, raporun ilimiz ve bölgemiz için faydalı olmasını temenni ederiz.

KAYSERİ TİCARET BORSASI

TAKDİM

Saygı Değer Üyelerimiz,

En temel ihtiyacımız olan beslenme, insanlık var olduğu sürece stratejik konumunu koruyacaktır. Dünya nüfusundaki artış trendi dikkate alındığında, yeterli miktarda gıda üretebilen olan ülkeler geleceğe güvenli bakabileceklerdir.

Biyolojik çeşitliliğin korunması, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması, arz güvencesini sağlamak amacıyla tarımsal üretimde kalite ve verimliliğin artırılması, gıda güvencesi ile güvenilirliğinin teminat altına alınması, yenilikçi ürün ve bilişim uygulamalarının hayata geçirilmesi, markalaşmanın ve pazar payının genişletilmesi için kurumsal sorumluluk bilinciyle uzun vadeli politikalar üretmeliyiz.

Son yüzyılda, nüfus artışı, sanayileşme, kentleşme ile doğal kaynaklar üzerindeki baskı giderek artarken, fosil yakıtların yoğun kullanımı, enerji üretimi, tarım ve ulaşım gibi faaliyetlerle doğal ekosistem giderek bozulmaya başlamıştır.

Tarım; gıda güvencesi, sanayi alanlarına hammadde sağlaması, istihdam ve ekonomiye katkısı ve kırsal alanların önemli bir bölümünde temel geçim kaynağı olması gibi rollerle günümüzde de temel sektörler arasında önemli bir konumdadır.

Üreticiler cephesinden konu ele alınırsa, en temelde ülke nüfusunun yaklaşık %25'i geçimini tarımdan sağlamaktadır. Yine 5,2 milyon kişi ile ülke istihdamının yaklaşık %25'i tarımdan sağlanmaktadır. Bu orana kabaca tarıma dayalı sanayi ve ulaştırma sektörlerinin de eklendiğini düşünecek olursak bu oranın katlanacağı açıktır.

Kırsal nüfus, tarım nüfusunun toplam istihdamdaki payı ve Gayri Safi Katma Değer (GSKD) içerisinde tarımın payı dikkate alındığında, tarım, diğer sektörler arasında, Ülkemiz ve Bölgemiz için halen önemini koruyan sosyal ve ekonomik bir faaliyettir.

Borsamız her zaman şehrimizin ve bölgemizin Tarım ve Hayvancılık Sektörlerinin sorunlarını dile getirmek, çözüm yolları üretmek, üreticilerimizin ve tüccarlarımızın ticaretinin önündeki zorlukları aşmak, üyelerimizin dünya pazarlarına açılmasına katkı sağlamak, amacıyla çalışmıştır. Göreve geldiğimiz günden itibaren Borsamızı, üyelerimizin ihtiyaç duyduğu alanlarda hizmet üreten, onlara danışmanlık yapan kuruma dönüştürdük. Meslek komitelerimize ve üyelerimize en kaliteli şekilde hizmet vermeyi amaçlayan akreditasyon sistemini başarıyla hayata geçirerek, uluslararası standartlarda hizmetler sunmaktayız.

Misyonumuzu, gelişmiş ülkelerle aynı seviyede rekabet etme imkânına kavuşmak üzere belirledik. İş Dünyamızın çatı kuruluşu ve asli temsil mekanizması olan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimizin öncülüğü doğrultusunda çalışarak daha güçlü bir Kayseri, daha güçlü bir Türkiye olma hedefleri doğrultusunda çalışmaya devam edeceğiz. Sorumluluklarımızın bilinciyle gerçekleştirdiğimiz çalışmaları içeren, 2022 Kayseri Tarım ve Hayvancılık Raporumuzu bilgilerinize sunmaktan dolayı kıvanç duyuyoruz.

Yoğun çaba göstererek faaliyetlerimizin gerçekleşmesini sağlayan, Meclis Üyelerimi, Yönetim Kurulu Üyelerimi ve tüm mesai arkadaşlarımı tebrik ediyor, başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

Saygılarımla

Recep Bağlamış

Yönetim Kurulu Başkanı

İçindekiler

GENEL BİLGİLER	7
1- GİRİŞ	8
2- ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ	9
A) Bitkisel Üretim İstatistikleri	9
B) Hayvansal Üretim İstatistikleri	10
3- TÜRKİYE'DE ARAZİ	12
3.1 Tarım Alanları	12
3.2 Türkiye'de Bitkisel Üretim	13
3.2.1 Sebze Üretimi	14
3.2.2 Meyve Üretimi	14
3.2.3 Süs Bitkileri Üretimi	15
3.3 HAYVANCILIK	15
3.3.1 Büyükbaş Hayvan	15
3.3.2 Küçükbaş Hayvan	16
3.3.3 Kanatlı	16
4.KAYSERİ TARIM GÖRÜNÜMÜ	18
4.1 Bitkisel Üretim	18
4.2 Kayseri Bitkisel Desteklemeleri	19
4.3 Kayseri İlinin Toprak Yapısı	20
4.4 Hayvancılık	22
4.5 Kayseri'de Orman Varlığı	23
5. KAYSERİ'DE TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR	24
5.1 Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları	24
5.2 Kayseri İli Tarımsal Yatırımlar	24
5.3 Lisanslı depoculuk	25
5.4 Atçılık Sektörü	25
6.SEÇİLMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ	26
6.1 BUĞDAY	26
6.2 Arpa	27
6.3 Şekerpancarı	28
7. SEÇİLMİŞ MEYVE ÜRÜNLERİ	29
7.1 Elma	29
7.2 Kayısı	30
7.3 Kiraz	31

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

7.4 Üzüm	32
8. SEBZE ÜRETİMİ	33
9.KAYSERİ'DE HAYVANCILIK VE HAYVANSAL ÜRETİM	33
9.1. Kayseri'de Büyükbaş	33
9.2. Kayseri 'de Küçükbaş	33
9.3. Arıcılık Verileri	33
9.4 Su Ürünleri	35
10. TARIM VE HAYVANCILIK DESTEKLERİ.....	36
10.1 Destekler	36
10.2 2022 Yılı İl Bazında Bitkisel Üretim Desteklemeleri	37
10.3 Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı	38
10.3.1 2022 Kayseri Bölgesel Desteklenen Yeni Yatırım Teşvikleri	39

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

GENEL BİLGİLER

İL NÜFUSU 2022	1.441.523
KAYSERİ YÜZÖLÇÜMÜ	16.917 KM ²
TOPLAM TARIM ALANI 2022	5.553.358
ÇKS YE KAYITLI ALAN	2 milyon 172 bin 974

İlimiz, coğrafi konum itibariyle, farklı iklim ve toprak özelliklerine sahip olması, sulu ve kuru şartlarda farklı ürünlerin yetiştirilmesinin önünü açmaktadır. İlimiz toprakları genel olarak tarıma elverişli olup konveksiyonel tarım modeli benimsenmiştir. Modern tarım tekniklerinin uygulandığı ilimizde, ağırlıklı olarak buğday, arpa, şekerpancarı, çerezlik ay çekirdeği, patates, çerezlik kabak, baklagiller, yem bitkileri, elma üzüm yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Kullanım Şekli	ALAN (da)	TÜRKİYE YÜZDESİ	TÜRKİYE SIRALAMASI
MEYVELER, İÇECEK VE BAHARAT BİTKİLERİ ALANI	154.013	0,43	43
SEBZECİLİK ALANI	397.158	5,26	3
TAHILLAR VE BİTKİSEL ÜRÜNLER ALANI	3.695.116	2,30	11
NADAS	1.307.000	4,27	6

2022	Bitkisel Üretim Değeri (Bin TL)	Büyükbaş Hayvan Sayısı (Baş)	Canlı Hayvan Değeri (Bin TL)	Küçükbaş Hayvan Sayısı (Baş)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Üretim Miktarı (ton)	Toplam İşlenen Tarım Alanı	Örtü Altı Sebze ve Meyve Üretim Miktarı (ton)
Kayseri	4.353.007	369.553	4.843.296	778.380	3.147.280	535.432	1.131

Kaynak: TÜİK

Kayseri İli Arazi Dağılımı;

Kayseri	MİKTAR (HA)	%
Tarım Alanı (HA)	536.641	32
Çayır ve Mera Alanı	619.984	37
Orman-Fundalık Alanı	166.860	10
Tarım Dışı Alan	374.028	22
Toplam	1.697.513	100

Kaynak: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

1- GİRİŞ

İnsanın varoluşuyla başlayan ziraatın yaygın ifade edilme biçimiyle tarımın çok çeşitli tanımları vardır. Toprağı ve tohumu kullanarak insanoğlunun zorunlu ihtiyaçlarını karşılayan canlı materyal, yani bitkisel ve hayvansal ürünler üretmesi ve gıdaya dönüştürmesi faaliyetlerine tarım denmektedir.

Dolayısıyla tarımsal faaliyetin üç temel alanı bulunmaktadır;

1- Bitkisel Üretim

2- Hayvansal üretim

3- Üretenleri işleme' dir. Ancak günümüzde işleme faaliyetleri çoğunlukla çiftlik dışında çok hızlı büyüyen gıda sektöründe yapılmaktadır.

Ayrıca ham ve işlenmiş tarım ürünlerini tüketiciye ulaştıran aracı sektörler vardır. Tarıma dayalı bu sektörler tarımsal üretimin değerinden daha büyük bir katma değer oluşturmaktadır.

Günümüzde tarım kavramı, tarımsal faaliyet şekilleri, kullanılan teknolojiler ve dolayısıyla tarıma bakış açıları hızlı bir şekilde değişmektedir. Özellikle verimlilik artışında mekanik ve kimyasal teknolojilerin yerine yavaş yavaş biyolojik teknoloji almaktadır.

Tarımın tanımında “tohumu ve toprağı kullanarak” denilmesine rağmen şimdilerle topraksız ve hatta tohumuz bitkisel üretim yapılabilmektedir. Tarımsal üretimde topraktan çok su ve güneş enerjisi öne çıkmakta, üretim yatay değil dikey olarak büyüebilmektedir. Aile işletmeciliği hala önemini korumasına rağmen ticari işletmeler ve profesyonel işletmecilik anlayışları özellikle kitlesel üretim anlamında artmaktadır.

Diğer taraftan sürdürülebilir tarım ve kırsal kalkınma anlayışı, çiftçilikten çatala gıda güvenliği iyi tarım uygulamaları, ekolojik ve organik tarım yaklaşımları ve biyoenerji için bitkisel üretime yönelim gündemde daha çok yer almaktadır.

Kayseri ili bugün itibari tarımsal üretimde istenilen seviyede değildir. Yıllar içerisinde gerek bitkisel üretim gerekse hayvancılık ve hayvansal üretimde gerilediği görülmektedir. Halen ilimizde tarım ve hayvancılıkla ilgili paydaşların ortak politikalar üretmediği görülmektedir.

Hazırlanan 2022 yılı “Kayseri Tarım ve Hayvancılık Raporu”, sektörün tarafları ve mutfağında olanların sektörün gelişmesi için ortak politikalar üretmeye yönelik bir kaynak olma niteliğindedir. Bu çalışmanın amacı; ilin tarım ve hayvancılık geçmişi, mevcut durumun tespiti, mevcut durum analizi yapılması ve “doğru bilgi” ihtiyacının karşılanması ve bölgenin kalkınmasına katkı yapması ve 2023 vizyon stratejisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

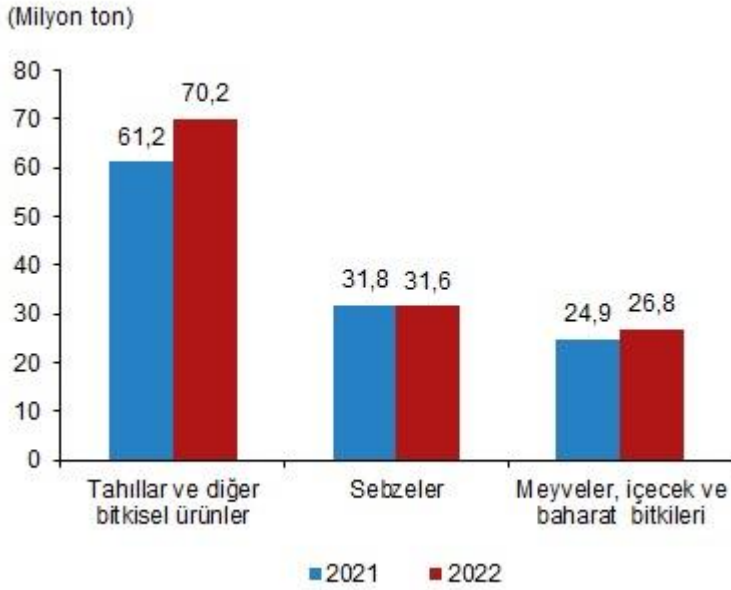
Kaynak: SETA (Siyaset, Ekonomi Ve Toplum Araştırmaları Vakfı)

2- ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

A) Bitkisel Üretim İstatistikleri

Tahıllar ve diğer bitkisel ürünler ile meyveler bir önceki yıla göre arttı.

Üretim miktarları, 2022 yılında bir önceki yıla göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde %14,6 azalırken, sebzeler %0,5 azalarak, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde %7,7 oranında artış gösterdi. Buna göre üretim miktarları 2022 yılında yaklaşık olarak tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 70,2 milyon ton, sebzelerde 31,6 milyon ton, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde 26,8 milyon ton olarak gerçekleşti.

Tahıl üretimi 2022 yılında bir önceki yıla göre azaldı

Tahıl ürünleri üretim miktarları 2022 yılında bir önceki yıla göre %14,3 oranında azalarak yaklaşık 31,9 milyon ton olarak gerçekleşti.

Bir önceki yıla göre buğday üretimi %13,9 oranında azalarak yaklaşık 17,7 milyon ton, arpa üretimi %30,7 oranında azalarak yaklaşık 5,8 milyon ton, çavdar üretimi %32,4 oranında azalarak 200 bin ton, yulaf üretimi %12,2 oranında azalarak 276 bin ton, dane mısır üretimi ise %3,8 oranında artarak yaklaşık 6,8 milyon ton oldu.

Baklagillerin önemli ürünlerinden nohut üretimi %24,6 oranında azalarak 475 bin ton, kuru fasulye %9,1 oranında artarak 305 bin ton, kırmızı mercimek %30,6 oranında azalarak 228 bin ton, yumru bitkilerden patates ise %1,9 oranında azalarak 5,1 milyon ton olarak gerçekleşti.

Yağlı tohumlardan soya üretimi %17,2 oranında artarak 182 bin ton, ayçiçeği üretimi %16,8 oranında artarak yaklaşık 2,4 milyon ton oldu.

Tütün üretimi %7,7 oranında azalarak 73 bin ton, şeker pancarı üretimi ise %20,7 oranında azalarak yaklaşık 18,3 milyon ton olarak gerçekleşti.

Sebze üretimi 2022 yılında bir önceki yıla göre azaldı

Sebze ürünleri üretim miktarı 2022 yılında bir önceki yıla göre %0,5 oranında azalarak yaklaşık 31,6 milyon ton olarak gerçekleşti. Sebzeler grubunda üretim miktarlarına bakıldığında, hıyarda %2,6, havuçta %33,5, salçalık kapya biberde %2,5 oranında artış olurken; domateste %0,7, karpuzda %2,1, kuru soğanda %6 oranında azalma olduğu görüldü.

Meyve üretimi 2022 yılında bir önceki yıla göre arttı

Meyveler, içecek ve baharat bitkileri üretim miktarı 2022 yılında bir önceki yıla göre %7,7 oranında artarak yaklaşık 26,8 milyon ton olarak gerçekleşti.

Meyveler grubunda üretim miktarlarına bakıldığında, bir önceki yıla göre elmada %7,2, üzümde %13,5, şeftali ve nektarin toplamında %13, erikte %4,9, çilekte %8,8 ve zeytinde %71,2 oranında artış olduğu görüldü. Ayrıca incir üretimi %9,4, muz üretimi %12,9 oranında arttı.

Turunçgil meyvelerinden mandalina üretimi %2,5 oranında artarken, portakal üretimi %24,1 ve limon üretimi %14,6 oranında azaldı. Sert kabuklu meyvelerden fındık üretimi %11,8, Antep fıstığı üretimi %100,5 oranında arttı.

Süs bitkileri üretimi 2022 yılında bir önceki yıla göre arttı

Süs bitkileri üretim miktarı 2022 yılında bir önceki yıla göre %20,4 oranında arttı.

Süs bitkileri üretimi içinde kesme çiçeklerin %68,2, diğer süs bitkilerinin ise %31,8'lik bir paya sahip olduğu görüldü.

Bir önceki yıla göre kesme çiçek üretimi %31,9, dış mekan süs bitkileri üretimi %3,6 oranında artarken, iç mekan süs bitkileri üretimi %17,5 azaldı.

B) Hayvansal Üretim İstatistikleri

Büyükbaş hayvan sayısı 2022 yılı Haziran ayında 17 milyon 876 bin baş oldu

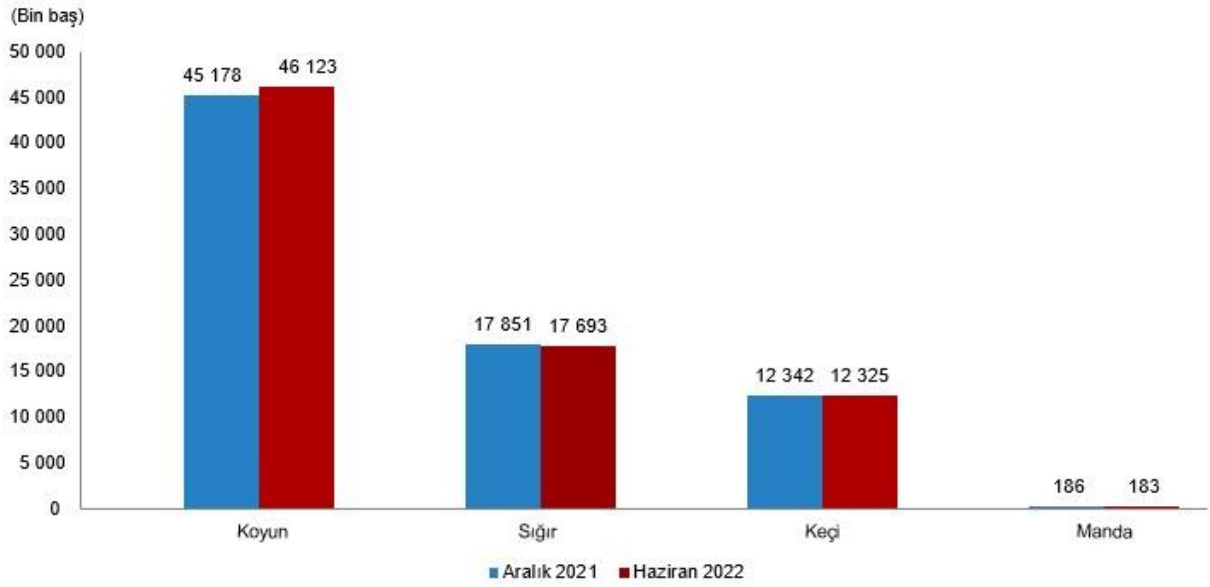
Büyükbaş hayvanlar arasında yer alan sığır sayısı %0,9 azalarak 17 milyon 693 bin baş, manda sayısı %1,5 azalarak 183 bin baş oldu.

Küçükbaş hayvan sayısı 2022 yılı Haziran ayında 58 milyon 448 bin baş oldu

Küçükbaş hayvanlar arasında yer alan koyun sayısı bir önceki yıla göre %2,1 oranında artarak 46 milyon 123 bin baş, keçi sayısı ise yine bir önceki yıla göre %0,1 oranında azalarak 12 milyon 325 bin baş oldu.

Hayvan sayıları ve değişim oranları, 2021-2022

	Aralık 2021 (Baş)	Haziran 2022 (Baş)	Değişim (%)
Büyükbaş	18 036 117	17 875 672	-0,9
Sığır	17 850 543	17 692 955	-0,9
Manda	185 574	182 717	-1,5
Küçükbaş	57 519 204	58 447 555	1,6
Koyun	45 177 690	46 122 627	2,1
Keçi	12 341 514	12 324 928	-0,1

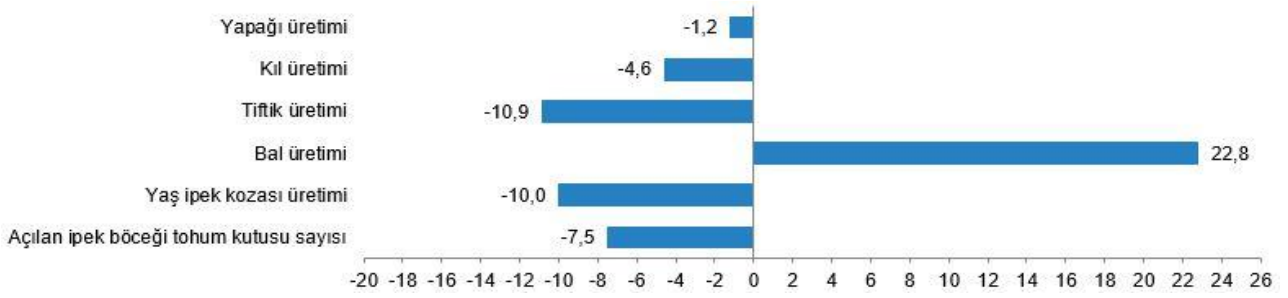
Yapağı, kıl ve tiftik üretimi arttı, yaş ipek kozası ve bal üretimi azaldı

Bir önceki yıla göre yapağı üretimi %7,7 artarak 85 bin 916 ton, kıl üretimi %4,7 artarak 6 bin 700 ton, tiftik üretimi ise %1,1 artarak 468 ton olarak gerçekleşti.

Bal üretimi bir önceki yıla göre %7,4 azalarak 96 bin 344 ton oldu.

İpek böcekçiliği faaliyeti yapan köy sayısı bir önceki yıla göre %0,5 artarak 665 oldu. İpek böcekçiliğiyle uğraşan hane sayısı %2,8 oranında artarak 2 bin 21 adet oldu. Açılan tohum kutusu sayısı bir önceki yıla göre %4,4 artarak 6 bin 29 adet, yaş ipek kozası ise bir önceki yıla göre %15,1 azalarak 76 ton olarak gerçekleşti.

Diğer hayvansal ürünlere ait yıllık değişim oranları (%), 2022

AÇIKLAMALAR

Büyükbaş, küçükbaş, kümes hayvanları sayıları (tavuk, hindi, ördek, kaz) ve arıcılıkla ilgili bilgiler Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) tarafından İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) sistemi aracılığıyla ilçe detayında derlenmektedir. İBS, TOB bünyesinde kurulmuş bir veri giriş sistemi olup, veriler bu sisteme elektronik ortamda TOB il ve ilçe teşkilatlarındaki sorumlu personel tarafından girilmektedir. Ayrıca ipek böcekçiliği ile ilgili veriler de TOB'dan alınmaktadır. Yapağı, kıl ve tiftik üretim miktarları türev değişkenler olup, İBS üzerinden derlenen veriler kullanılarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından hesaplanmaktadır.

Bu bülten kapsamındaki canlı hayvan sayılarına ait verilerin referans tarihi 31 Aralık 2022'dir. Hayvansal ürünlere ait veriler ise Ocak-Aralık 2022 dönemi içindeki toplam üretimi kapsamaktadır.

Kaynak: TÜİK

3- TÜRKİYE'DE ARAZİ

3.1 Tarım Alanları

Yıllar	Toplam Tarım Alanı	Bitkisel Ürünlerin Alanı		Sebze Bahçeleri	Süs Bitkileri	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	Çayır ve Mera
		Ekilen	Nadas				
2010	39 011	16 333	4 249	802	-	3 011	14 617
2011	38 231	15 692	4 017	810	4	3 091	14 617
2012	38 399	15 463	4 286	827	5	3 201	14 617
2013	38 423	15 613	4 148	808	5	3 232	14 617
2014	38 558	15 782	4 108	804	5	3 243	14 617
2015	38 551	15 723	4 114	808	5	3 284	14 617
2016	38 328	15 575	3 998	804	5	3 329	14 617
2017	37 964	15 498	3 697	798	5	3 348	14 617
2018	37 797	15 421	3 513	784	5	3 457	14 617
2019	37 712	15 387	3 387	790	5	3 525	14 617
2020	37 762	15 628	3 173	779	5	3 559	14 617
2021	38 089	16 062	3 059	755	5	3 591	14 617
2022	38 482	16 510	2 960	718	6	3 671	14 617

Kaynak: TÜİK

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

- TÜİK verilerine göre, 2022 yılında ekilen alan 16.062 bin hektardan 16.510 bin hektara ulaşarak artış meydana gelmiştir. Sebze bahçeleri alanında ise diğer yıllara oranla, azalış gerçekleştiği dile getirilebilir.

Türkiye Tarım Alanları Dağılımı;

Toplam İşlenen Tarım Alanı	2022
Konya	18 896 147
Ankara	11 624 268
Şanlıurfa	11 041 577
Sivas	8 055 893
Yozgat	6 095 201
Kayseri	5 366 411
Diyarbakır	5 758 477
Eskişehir	5 478 028
Afyonkarahisar	5 520 519
Adana	5 046 224
Aksaray	4 104 083
Tekirdağ	4 153 674
Ağrı	3 518 720
Kırşehir	3 316 724
Erzurum	4 194 829
Edirne	3 411 076
Kütahya	3 101 750
Nevşehir	3 305 052
Kahramanmaraş	3 559 292

Kaynak :TÜİK

3.2 Türkiye’de Bitkisel Üretim

Ekilen Alan (DA)	Buğday	Arpa	Mısır	Ayçiçeği	Şekerpancarı
2018	72 992 701	26 119 403	5 919 003	7 344 651	2 921 044
2019	68 463 271	28 690 715	6 388 287	7 526 318	3 137 891
2020	69 222 364	30 971 625	6 916 324	7 288 528	3 381 078
2021	67 446 655	31 691 005	7 528 370	9 011 531	3 054 051
Üretim					
2018	20 000 000	7 000 000	5 700 000	1 949 229	17 436 100
2019	19 000 000	7 600 000	6 000 000	2 100 000	18 054 320
2020	20 500 000	8 300 000	6 500 000	2 067 004	23 025 738
2021	17 650 000	5 750 000	6 750 000	2 415 000	17 767 085
2022	19 750 000	8 500 000	8 500 000	2 550 000	19 000 000

Kaynak: TÜİK

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

Yukarıdaki tablo da belirtildiği üzere;

- Ekilen alan, Arpa, Mısır, Ayçiçeği ve şeker pancarı olarak 2018 yılından bu yana artış meydana gelir iken Buğday da düşüş gözlenmiştir.
- Üretim de ise Mısır, Ayçiçeği ve şekerpancarı olarak 2018 yılından bu yana artış meydana gelir iken arpa da düşüş gözlenmiştir.

3.2.1 Sebze Üretimi

Yıllar	Domates	Hıyar	Kavun	Karpuz	Soğan
2017	12 750 000	1 827 782	1 813 422	4 011 313	2 175 911
2018	12 150 000	1 848 273	1 753 942	4 031 174	1 930 695
2019	12 841 990	1 916 645	1 777 059	3 870 515	2 200 000
2020	13 204 015	1 886 239	1 724 856	3 491 554	2 280 000
2021	13 095 258	1 890 160	1 638 638	3 468 717	2 500 000
2022	13 000 000	1 938 545	1 587 230	3 394 783	2 350 000

Kaynak: TÜİK

Yukarıdaki tabloda 2017 yılından 2022 yılına kadar sebze üretim miktarları açıklanmıştır. Domates, hıyar ve Soğan üretiminde artış, Kavun ve karpuz üretiminde ise azalış meydana gelmiştir.

3.2.2 Meyve Üretimi

Yıllar	Üzüm	Elma	Zeytin	Portakal	Fındık	Çay
2017	4 200 000	3 032 164	2 100 000	1 950 000	675 000	1 300 000
2018	3 933 000	3 625 960	1 500 467	1 900 000	515 000	1 480 534
2019	4 100 000	3 618 752	1 525 000	1 700 000	776 046	1 407 448
2020	4 208 908	4 300 486	1 316 626	1 333 975	665 000	1 450 556
2021	3 670 000	4 493 264	1 738 680	1 742 000	684 000	1 453 964
2022	4 165 000	4 817 500	2 976 000	1 322 000	765 000	1 300 000

Kaynak: TÜİK

2017-2022 yılları arasında Portakal üretimi azalırken, Üzüm, Zeytin ve Elma meyve üretiminde artış meydana gelmiştir.

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

3.2.3 Süs Bitkileri retimi

Ekilen Alan					
Yıllar	Gl	Karanfil	Kasımpatı	Lale	Lilyum
2017	2 097 819	4 874 354	627 965	412 000	462 699
2018	2 067 547	4 940 554	755 465	409 820	454 049
2019	2 080 595	5 118 254	754 520	404 600	447 849
2020	2 355 953	4 349 405	1 119 155	408 600	384 399
2021	2 645 110	4 899 434	1 133 415	371 500	372 751
Üretim Alanı					
2017	107 942 520	593 094 350	44 476 525	44 504 500	9 552 285
2018	97 587 112	607 070 350	47 586 925	40 668 500	9 405 485
2019	98 130 020	635 157 850	47 677 050	40 290 500	9 282 685
2020	93 274 056	535 008 090	75 882 525	40 690 500	8 275 985
2021	101 204 410	606 841 140	75 649 425	27 830 000	7 916 525
2022	99 417 885	986 298 552	84 133 160	40 930 000	8 086 025

Süs bitkileri üretim miktarı 2022 yılında bir önceki yıla göre %20,4 oranında arttı. Süs bitkileri üretimi içinde kesme çiçeklerin %68,2, diğ er ss bitkilerinin ise %31,8'lik bir paya sahip oluğu görüldü.

3.3 HAYVANCILIK

3.3.1 Büyükbaş Hayvan

Yıllar	Sığır	Manda
2017	15 943 586	161 439
2018	17 042 506	178 397
2019	17 688 139	184 192
2020	17 965 482	192 489
2021	17 850 543	185 574
2022	17 692 955	182 717

Kaynak: TK

Yukarıdaki tablo, 2017 ile 2022 yılları arasında Sığır ve Manda Büyükbaş Hayvan verilerinden oluşmaktadır. 2017 yılında Sığır verisi 15 943 586 iken, 2022 yılında yükselişe geçmiştir. 2017 yılında Manda verisi 161 439 iken, 2022 yılında yükselişe geçmiştir.

3.3.2 Küçükbaş Hayvan

	KOYUN-YERLİ	KOYUN-MERİNOS	KEÇİ KIL	KEÇİ TİFTİK
2017	31 257 408	2 420 228	10 419 027	215 645
2018	32 513 293	2 681 679	10 698 553	223 874
2019	34 199 467	3 076 583	10 964 374	241 055
2020	38 579 748	3 547 033	11 698 825	287 020
2021	41 182 899	3 994 791	12 051 957	289 557
2022	42 029 032	4 093 595	12 063 143	261 785

Kaynak: TÜİK

Tablo 1: Küçükbaş Hayvan Sayısı

Tablo 12’de küçükbaş hayvan sayısı yer almaktadır. 2021 yılına göre Keçi Kıl 12.051.957 iken, 2022 yılında bu değer 12.063.143 olarak artış seyretmiştir.

3.3.3 Kanatlı

Kümes Hayvancılığı Üretimi, Ağustos 2022

Tavuk eti üretimi 215 bin 865 ton, tavuk yumurtası üretimi 1,68 milyar adet olarak gerçekleşti

Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre hindi eti üretimi %15,7, tavuk eti üretimi %12,1, kesilen tavuk sayısı %11 ve tavuk yumurtası üretimi %5,1 arttı. Ocak-Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre kesilen tavuk sayısı %12,8, tavuk eti üretimi %11, hindi eti üretimi %10,8 ve tavuk yumurtası üretimi %1,2 arttı.

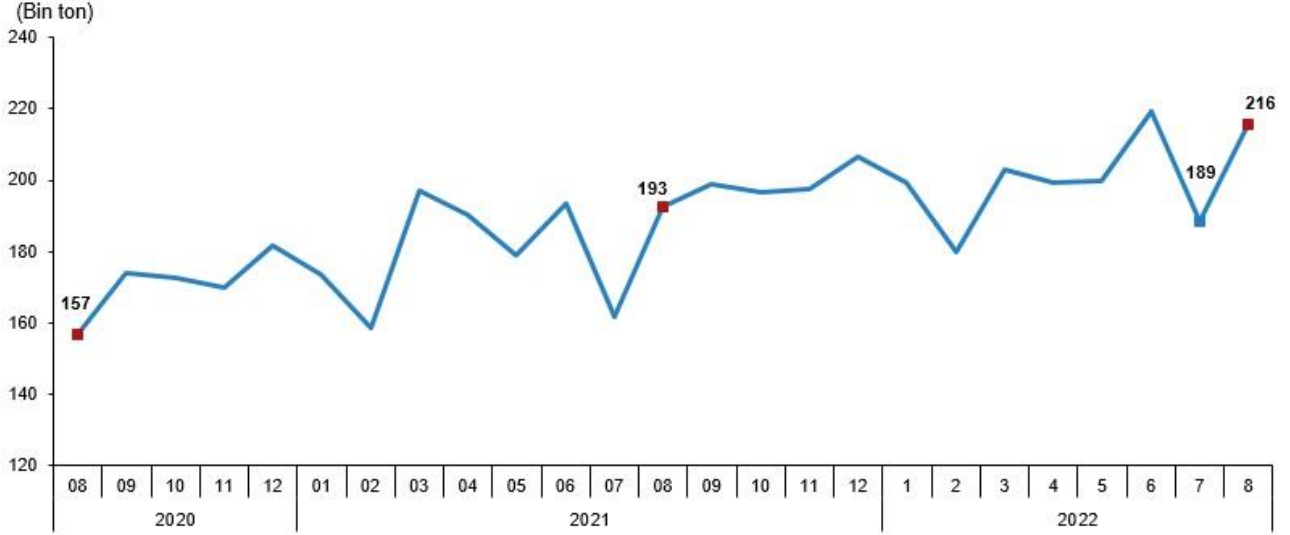
Kümes hayvancılığı üretim miktarı, Ağustos 2022

	Ağustos			Ocak-Ağustos		
	2021	2022	Değişim (%)	2021	2022	Değişim (%)
Tavuk eti (Ton)	192 522	215 865	12,1	1 446 352	1 605 515	11,0
Kesilen tavuk (Bin adet)	109 059	121 095	11,0	799 815	902 061	12,8
Tavuk yumurtası (Bin adet)	1 602 969	1 684 858	5,1	12 691 698	12 840 424	1,2
Hindi eti (Ton)	4 779	5 529	15,7	31 921	35 367	10,8

Bir önceki ay 188 bin 613 ton olan tavuk eti üretimi Ağustos ayında %14,4 artarak 215 bin 865 ton oldu.

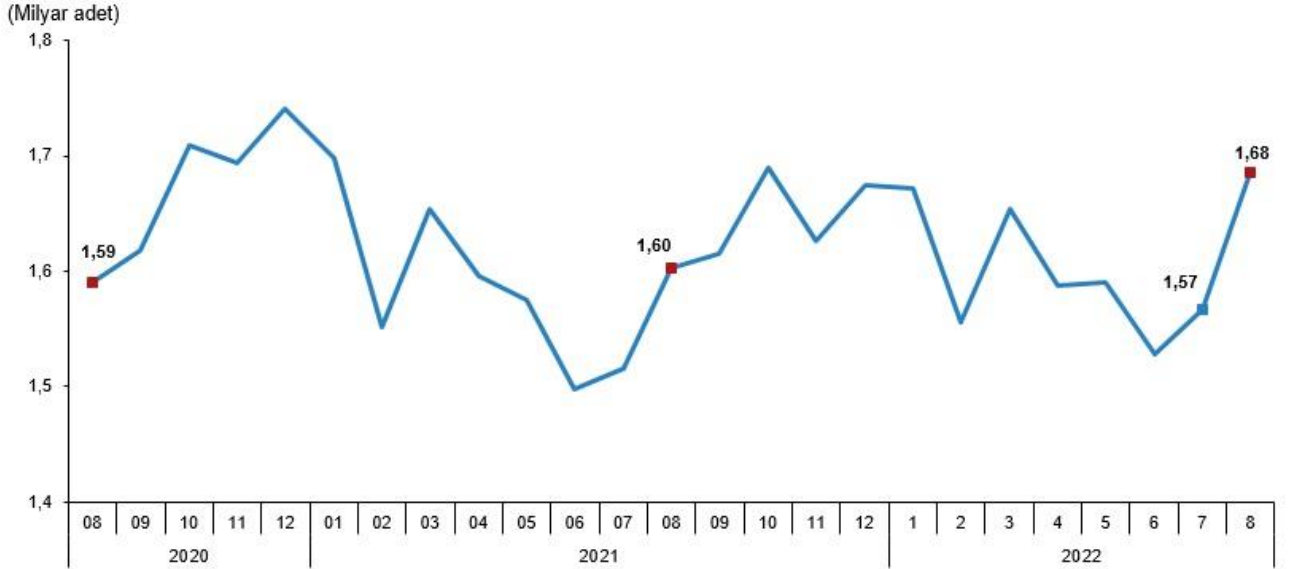
Tavuk eti üretim miktarı, Ağustos 2022

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

Bir önceki ay 1 milyar 567 milyon 430 bin adet olan tavuk yumurtası üretimi Ağustos ayında %7,5 artarak 1 milyar 684 milyon 858 bin adet oldu.

Tavuk yumurtası üretim miktarı, Ağustos 2022

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

4.KAYSERİ TARIM GÖRÜNÜMÜ

4.1 Bitkisel Üretim

2022 YILI KAYSERİ BİTKİSEL ÜRETİM VERİLERİ

DÖNEM	ÜRÜN	EKİLEN ALAN (Da)	VERİM (Kg/Da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)
2022	Adaçayı	3	0	0
2022	Arpa (Biralık)	20.000	302	6.043
2022	Arpa (Diğer)	991.281	237	234.761
2022	Aspir Tohumu	78.185	105	8.234
2022	Ayçiçeği Tohumu (Çerezlik)	126.781	252	31.901
2022	Ayçiçeği Tohumu (Yağlık)	3.800	251	954
2022	Bezelye (Yemlik)	2.324	915	2.126
2022	Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	1.356.989	233	316.344
2022	Buğday (Durum Buğdayı)	324.019	251	81.167
2022	Burçak (Yeşilot)	155	1.000	155
2022	Buy (Çemen Otu)	23	130	3
2022	Çavdar	105.965	316	33.437
2022	Çayır Otu (Yeşilot)	24.200	606	14.668
2022	Fasulye, Kuru	29.797	283	8.418
2022	Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	42.698	1.057	45.129
2022	Fiğ (Adi) Tohumu	700	110	77
2022	Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	28.007	1.211	33.917
2022	Fiğ (Macar) Tohumu	750	111	83
2022	İtalyan Çimi (Yemlik)	35	2.257	79

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

2022	Kara Buğday	72	222	16
2022	Korunga (Yeşilot)	21.690	1.135	24.625
2022	Lavanta	19	263	5
2022	Mercimek, Kuru (Yeşil)	2.653	86	229
2022	Mısır	18.950	1.075	20.371
2022	Mısır (Slaj)	73.280	5.399	395.668
2022	Nohut, Kuru	137.692	118	16.210
2022	Patates (Tatlı Patates Hariç)	112.055	4.373	490.072
2022	Sorgum (Yeşilot)	60	5.250	315
2022	Şeker Pancarı	143.598	7.515	1.066.371
2022	Triticale	26.707	281	7.493
2022	Triticale (Yeşilot)	450	1.300	585
2022	Yonca (Yeşilot)	120.261	4.071	489.635
2022	Yulaf	24.492	230	5.640
2022	Yulaf (Yeşilot)	17.435	800	

Kaynak: İL TARIM ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

4.2 Kayseri Bitkisel Desteklemeleri

2022 Yılı İl Bazında Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Destek Adı	Desteğe Tabi Alan / Ürün Toplamı (Da) / Miktar (Kg)	Destek Miktarı (TL)
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	410.976,830	10.368.237,72
Toprak Mahsulleri Ofisi Alım Primi Desteği	786.138,517	180.590.909,45
Biyolojik ve/veya Biyoteknik Mücadele Desteği	864,320	116.683,23
Mazot ve Gübre Desteği	3.392.162,438	369.323.155,21
Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği	223.040,316	4.460.806,32

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

Küçük Aile İşletmesi Desteği	197,148	39.429,60
Yem Bitkisi Desteği	149.827,174	11.904.290,53
Patates Siğili Desteği	3.733,019	466.627,79
Fark Ödemesi Destekleri (Hububat Baklagil ve Dane Mısır)	1.064.772,498	29.749.735,87
Fark Ödemesi Desteği (Yağlı Tohumlu Bitkiler)	15.837,607	530.498,30
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği	73,321	25.037,24
Sertifikalı Tohum Üretim Desteği	10.176.691,000	1.055.127,94
Lisanslı Depoculuk Desteklemeleri	58.875,131	1.046.656,04
İyi Tarım Uygulamaları Desteği	36.518,294	1.743.115,15
Organik Tarım Desteği	717,604	30.898,59
TOPLAM		611.451.208,98

4.3 Kayseri İlinin Toprak Yapısı

İlde görülen iklim ve jeolojik yapı farklılıkları ile vejetasyondaki çeşitlilik değişik özelliklere sahip toprakların oluşumuna neden olmuştur. Kayseri’de I-IV. sınıf tarım arazileri 546.221 ha olup, genelde tarım bu araziler üzerinde yapılmaktadır. 1.136.101 ha’ dan fazla alanı olan V-VIII. sınıf arazilerde de işlemeli tarım yapıldığı görülmektedir. Ancak, bu araziler işlemeli tarıma uygun değildir. Tarım alanlarından sonra ikinci sırayı alan mera alanları ve orman alanları VII. sınıf araziler üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Kullanma kabiliyet sınıfları sekiz adet olup, toprak zarar ve sınırlandırmaları VIII. sınıfa doğru giderek artmaktadır.

SINIF-I: Topografya düz veya düze yakın (%0-2)’ dir. I. Sınıf arazilerin kapladığı alan 40.115 ha olup il yüzölçümünün % 2,4’ünü teşkil etmektedir. I. Sınıf arazilerin; 25,568 Hektarı alüvyal topraklar, 5804 Hektarı kolüvyal topraklar, 5957 Hektarı kahverengi topraklar, 2254 Hektarı Kireçsiz kahverengi topraklar, 532 Hektarı ise kırmızı kahverengi topraklardan oluşturmaktadır. Bu arazilerin 17.762 ha ‘da kuru tarım, 19.779 ha ‘da sulu tarım yapılmaktadır. 1.034 Ha’ ı bağ-bahçe arazisidir. 1.540 ha’ da diğer kullanım içindir.

SINIF-II: Toplam miktarı 112.475 ha olup İl Yüzölçümünün % 6,6’sını oluşturmaktadır. Bu arazilerin %20’sini alüvyal topraklar, %43,4 ünü kolüvyal topraklar, %0,3 ünü kestane rengi

topraklar, %20 sini kahverengi topraklar, %9'unu Kireçsiz kahverengi topraklar ve %7'sini kırmızı kahverengi topraklar oluşturmaktadır.

Bu arazilerin; 67,554 ha 'da kuru tarım, 29.667 ha 'da sulu tarım yapılmaktadır. II' inci sınıf arazilerin, 6200 ha alanı bağ-bahçe ve 4561 ha alanı ise çayır-mera arazidir. Ortalama eğimi ise % 2-6 arasındadır.

SINIF-III: III. sınıf araziler 200,305 ha kapladığı alan ile İl Yüzölçümünün %11,87 sini teşkil eder. Bu arazinin toprak gruplarına göre dağılımı ise %13,5'i alüvyal topraklar, %16,6'sı kolüvyal topraklar, %0,7'si kahverengi orman toprakları, %2,1'i kestane rengi, %14,5'i kireçsiz kahverengi, %3,2'si kırmızı kahverengi topraklar şeklindedir. Bu alanların kullanım durumları ise şöyledir; 156,801 ha kuru tarım, 20,390 ha sulu tarım, 6,900 ha Bağ-bahçe, 9,808 ha çayır-mera, 461 ha Orman-funda ve 5,945 ha diğer kullanımlar.

SINIF-IV: IV. sınıf araziler 193.326 ha alanı ile İl Yüzölçümünün %11,46'sını kaplamaktadır. IV'üncü sınıf arazilerin toprak gruplarına göre dağılımı ise şöyledir; % 13,80'i alüvyal, %6,94'ü kolüvyal topraklar, %2,57 ha'ı organik, %1,53'ü kahverengi orman toprakları, %0,1'i kireçsiz kahverengi orman toprakları, %3,74'ü kestane rengi, %44,81'i kahverengi toprakları, %14,99'u kireçsiz kahverengi, %10,60'ı kırmızı kahverengi ve %0,92'si regosol topraklardan oluşmaktadır. Bu alanların kullanım durumları ise şöyledir; 143,279 ha' da kuru tarım, 2074 ha' da sulu tarım, 6105 ha. Bağ-bahçe, 37,710 ha' da çayır-mera, 2426 ha' da orman –fundalık ve 1,732 ha diğer kullanımlar içindir.

SINIF-V: Kayseri ilinde V. Sınıf arazinin toplamı 3,309 hektardır. Bu alanın büyük toprak gruplarına göre dağılımı şöyledir. 472 ha hidromorfik alüvyal topraklar, 2,837 ha. Organik topraklar. Bu arazilerin tamamı derin profile sahip ve düz-düze yakın eğimlidir. Aynı zamanda bu sınıf arazilerin tamamında yaşlık ve çoraklık problem vardır.

SINIF-VI: Kayseri ilinde VI. Sınıf arazinin toplamı 210,641 hektardır. Toprak gruplarına göre dağılımı ise 16,478 ha'ı alüvyal topraklar, 8,902 ha kolüvyal, 4,776 ha'ı kahverengi orman toprakları, 1,802 ha'ı kireçsiz kahverengi orman toprakları, 14,144 ha'ı kestane rengi, 105,782 ha'ı kahverengi topraklar, 35,392 ha'ı kireçsiz kahverengi topraklar, 12,177 ha'ı kırmızı kahverengi topraklar, 11,188 ha'ı ise regosol topraklar şeklindedir. Bu toprakların kullanım durumları ise şöyledir; %56,6'sı kuru tarım, %5'i sulu tarım, %3,8'i bağ-bahçe, %37,1'i çayır-mera, %1,2'si orman–funda ve %0,8'i diğer kullanımlar.

SINIF-VII: 757,382 ha alanı ile ilin % 45'lik kısmını kaplar. Bu alanların toprak gruplarının dağılımı ise %0,005'i alüvyal, %1,78'i hidromorfik alüvyal , %0,001'i alüvyal sahil bataklık, %0,005'i kolüvyal, %9052'si kahverengi orman, %9'u kestane rengi, %39,2'si kahverengi, %24,6'sı kireçsiz-kahverengi, %7,2'si kırmızı-kahverengi, %102'si regosol şeklinde teşkil etmiştir. Bu toprakların kullanım durumları ise şöyledir; 60,555 ha. kuru tarım, 16 ha. sulu tarım, 2,679 ha. bağ-bahçe, 560,466 ha. Çayır-mera, 130,219 ha. Orman–funda ve 3,429 ha diğer kullanımlar.

SINIF-VIII: 164,769 ha ile il topraklarının %9,8'ini oluşturur. Bu arazilerin toprak gruplarına göre dağılımı ise 710 ha. Irmak yatağı, 164,059 ha ise çıplak kayalık olarak belirlenmiştir. Kayseri'de su yüzeyleri 4.251 ha alan kaplamaktadır. Orman ve fundalık alanlar ilin 135,817 ha'ını kaplar. Bunun 75,374 ha'ı orman, 60,443 ha'ı fundalıktır. Orman-fundalık alanların %95,88'i VII. Sınıf arazilerde bulunmaktadır. Yerleşim alanları ise ilin 15,568 ha'lık kısmını kaplamaktadır. Bu alanların 1,386 ha'ı I'inci sınıf arazilerde, 2,243 ha'ı II'inci sınıf arazilerde, 5,992 ha'ı III'üncü sınıf arazilerde bulunmaktadır. Yerleşim alanlarının %53'lük kısmı tarıma elverişli alanlarda kurulmuştur.

4.4 Hayvancılık

Kayseri, bir ticaret ve sanayi şehri olmasına rağmen, tarım ve hayvancılığın halkın sosyal ve ekonomik hayatın da önemli bir yeri vardır. Özellikle et ve et mamulleri üretimi bakımından ülkemizin önemli illerinden birisidir.

Kayseri ili genelinde hayvancılık, meraya dayalı köy hayvancılığı niteliğindedir. Bu durum özellikle küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği için geçerlidir. 1955 yılında açılan Kayseri Şeker Fabrikası ile 1960'larda açılan yem fabrikaları ve et kombinalarının varlığı, özellikle besiciliğin olumlu yönde gelişmesine katkıda bulunmuştur.

İlde küçükbaş hayvancılık çayır ve meraya dayalı bir özellik göstermekte, masrafsız yetiştiricilik yapılmaktadır. İlde tarım arazilerinin büyük bir bölümü sulanmayan kıraç ve dağlık arazilerden oluştuğundan koyunculuk kendine özgü özellikleri nedeniyle yaygındır.

Merada bitki örtüsü zayıftır. Hayvanlar karınlarını doyurabilmek için çok dolaşmak, her gün ortalama 5-10 km yürümek zorundadır.

Hayvanların beslenmesi geleneksel usullere göre yapılmakta olup, yonca kesim, kuru ot, yaş pancar posası ve saman gibi kaba yemler kullanılmaktadır. Kesif yem olarak da; karma yemler, arpa kırması, buğday kepeği, pamuk tohumu küspesi vb. kullanılmaktadır.

Kayseri sığır besiciliğinin yoğun olarak yapıldığı illerden biridir. Bunun en önemli sebeplerinden birisi et ve et mamulleri üretim merkezi olmasıdır. Sabit bağlamalı kapalı ahırlarda besicilik yapılmaktadır. Besi süreleri orta ve uzun süreli olup altı ayla bir yıl arasında değişmektedir. Besi materyalini bölgeden temin edilen yerli, kültür ırk ve melezleri teşkil etmektedir. Kayseri ilinde Pınarbaşı, Sarız ve Tomarza ilçelerinde halkın ana geçim kaynağı genelde hayvancılıktır. Buralarda koyun yetiştiriciliğine bağlı olarak mera hayvancılığı yaygındır. Bu ilçelerde son yıllarda sığır besiciliği ve süt sığırcılığı yetiştiriciliği de artmaya başlamıştır.

Pınarbaşı, Sarız, Akkışla, Tomarza, Develi ve Yahyalı ilçelerinde ise yaylacılık öne çıkmaktadır. Yaylalarda üretilen süt, genelde sabit ve seyyar mandıralarda peynir olarak değerlendirilmektedir.

Bütün ilçelerde canlı hayvan pazarları bulunmaktadır. Bunların en büyüğü ve gelişmiş, Kocasinan ilçesi Et Balık Kurumu bünyesinde dir. Son yıllarda büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık alanında ülke genelinde olduğu gibi Kayseri’de de gerileme gözlenmektedir.

4.5 Kayseri’de Orman Varlığı

İşletme Müdürlüğü	Normal Kapalı (Ha.)	Normal Kapalı (%)	Boşluklu Kapalı (Ha.)	Boşluklu Kapalı (%)	TOPLAM (Ha.)
Kayseri Orman İşletme Müdürlüğü	59.539,2	%35,7	107.104,8	%64,3	166.644

Kayseri’de Tarıma Yatırım Yapmak için 10 Neden?

- 1- Küçükbaş hayvancılığa uygun ve il arazisinin yaklaşık %40’ nın mera arazisi olması, et sektörünün ihtiyaç duyduğu kesimlik hayvan talebini karşılayabilecek bir potansiyelinin olması, et işleme tesislerinin gerek kapasite gerekse nitelik açısından gelişmiş düzeyde olması,
- 2- Kaba yem üretiminde özellikle Pınarbaşı ilçemizde doğal çayırların bulunması nedeniyle hayvancılığa yatırım yapmak isteyenler için uygun doğal ortamın bulunması,
- 3- Yahyalı, Yeşilhisar ve Develi İlçelerinde elma ve kiraz bahçe tesislerinin bulunması, rakımı yüksek olan Sarız ve Tomarza ilçelerinde geç turfanda kiraz üretimine uygun olması,
- 4- Beydeğirmeni Besi Bölgesi, şeker fabrikası olması, hayvancılık ve tarla bitkileri üretimini cazip hale getirmektedir.

- 5- Su ürünleri üretiminde, özellikle alabalık üretiminde, yüksek miktarda üretim potansiyeline sahip olması, entegre su ürünleri işleme ve paketleme tesisi ile balık yemi fabrikası yatırımlarını cazip hale getirmektedir.
- 6- Meyve, sebze, şeker pancarı, hububat gibi tarım ürünleri üretimine uygun iklim özelliklerine sahip olması yatırımcılar için avantajlar sağlamaktadır. Her türlü tarıma dayalı sanayi tesisine hammadde sağlanması noktasında yüksek üretim potansiyeli, yatırımlar için ili avantajlı bir konuma getirmektedir.
- 7- Son yıllarda gittikçe artan sulama altyapı projeleri ve Develi 2. Merhale sulama projesi, Bahçelik Barajı, Sarioğlan Barajı ve Yamula Barajı proje yatırımlarıyla ilin sulanan tarım alanlarının artacak olması yatırımcılara avantajlar sunmaktadır.
- 8- Kayseri halkında girişimcilik kültürünün bulunması ve sanayi altyapısının gelişmiş olması yatırım için çok önemli avantajlar temin etmektedir.
- 9- 3 adet Organize Sanayi Bölgesi, Serbest Bölge nedeniyle teknolojik yatırım, tecrübeli personel potansiyeli, ulusal uluslararası pazarlara ulaşma imkânlarını artırmakta bu ise gıda sanayine yatırımı cazip hale getirmektedir.
- 10- İlin coğrafi konumu ve ulaşım koşulları ticareti kolaylaştırıcı ve sanayiciyi yatırım yapmaya teşvik edici bir unsurdur.

5. KAYSERİ'DE TARIMSAL YATIRIM İÇİN UYGUN SEKTÖRLER VE ALANLAR

5.1 Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

İlde organik sebze üretim potansiyeli fazladır ve bu ürünlere yönelik üretim ve tüketim bilinci artmaktadır. Sarız ve Pınarbaşı ilçeleri organik bal üretimi için son derece uygun ve izole bölgeler olduğundan bu bölge büyük bir potansiyele sahiptir.

Ayrıca Akkışla bölgesi organik tahıl üretimi için büyük bir potansiyele sahiptir. İl merkezinde organik pazarın bulunması, pazarlama imkânlarını artırmaktadır.

5.2 Kayseri İli Tarımsal Yatırımlar

a) Meyvecilik Sektörü

İncesu İlçesi ağırlıklı olmak üzere ilde yıllık, 20.000 ton sofralık-çekirdekli üzüm ve 7.700 ton kurutmalık-çekirdekli üzüm üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda il, önemli bir üretim merkezidir ve üzüm üretiminin geliştirilmesi ile ilgili önemli bir potansiyele sahiptir. Develi, Yahyalı ve Yeşilhisar

bölgesi ağırlıklı olmak üzere yaklaşık olarak yıllık 236.324 ton elma, 15.764 ton kayısı ve 2.035 ton kiraz üretimi yapılmaktadır. Ayrıca bölgede elma, kayısı ve kiraz üretimi hızla artmaktadır. Bu ürünlerin daha iyi değerlendirilmesi için soğuk hava depolarına, ambalajlama ve sınıflama ünitelerine ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca il rakım itibari ile kiraz üretiminde geç turfanda için önemli bir potansiyele sahiptir. İlimizde meyve suyu üretimi yapan tesislere de ihtiyaç vardır.

b) Sebzeçilik ve Tarla

Bünyan, Yeşilhisar ve Yahyalı ilçeleri başta olmak üzere sebze üretimine iklim olarak müsait olmasına karşın Bünyan ilçemizde ekonomik anlamda domates ve Kocasinan ilçemizde yamula patlıcanı üretilmektedir. Sebze de özellikle domates, biber, patlıcan gibi fidelerin yetiştiriciliği için Bünyan, Develi, Yeşilhisar, Yahyalı, Kocasinan Melikgazi ve Talas ilçelerinde yapılacak yatırımların karşılanacağı potansiyel mevcuttur. Takriben 1 milyon 300 bin dekarlık bir alan sulamaya açılacaktır. Bu nedenle sulu tarım alanlarında üretilen sebze ve endüstriyel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve pazarlanması konularında yatırımlara ihtiyaç vardır. Özellikle patates üretiminin yüksek olması ve diğer patates üretim yapan illere yakınlığı sebebiyle İncesu ve Yeşilhisar ilçelerinde parmak cipslik patates üretim tesislerine, yine Develi, İncesu ve Yeşilhisar ilçelerimizde ise salça, sebze kurutma tesislerine ihtiyaç vardır.

5.3 Lisanslı depoculuk

Lisanslı depoculuk konusunda ilimizde yatırım açığı vardır. İlimizde yıllık 3.000.000 dekara yakın bir hububat ekilişi mevcuttur. Üretilen ürünlerin uygun depolama şartlarında üretimin kısıt olduğu zamanlarda piyasaya sürülmesi için Lisanslı Depoculuk yatırım için çok elverişli imkânlar sunmaktadır.

5.4 Atçılık Sektörü

Pınarbaşı ilçesi geçmişte süvari birliğine at yetiştiren ve atçılık kültürüne sahip bir ilçedir. Erciyes Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen araştırmalarda bu bölgenin at yetiştiriciliğine uygun şartlara sahip olduğu tespit edilmiştir.

6. SEÇİLMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ

6.1 BUĞDAY

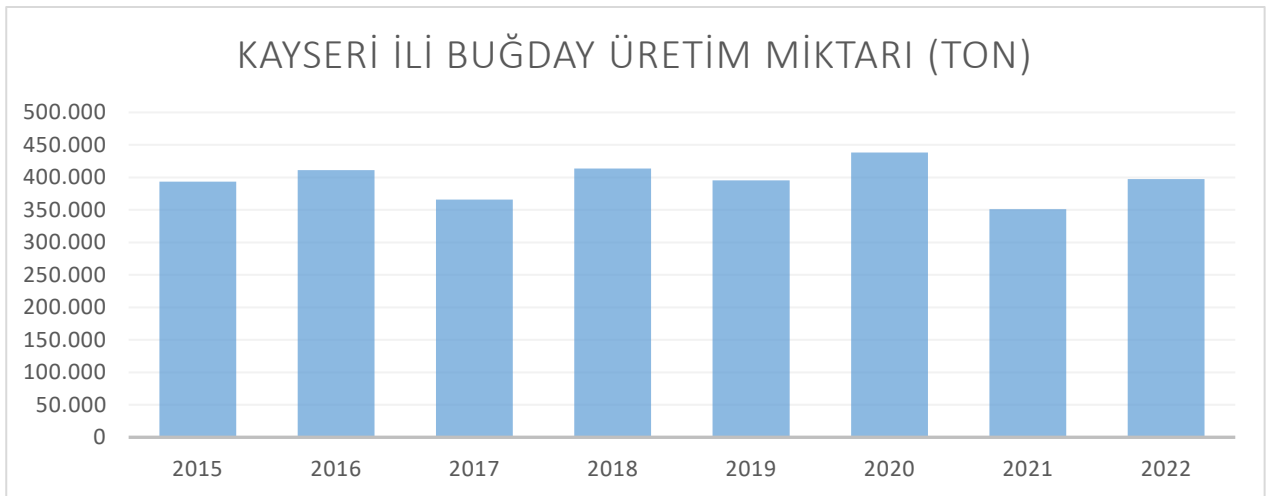
Bir önceki yıla göre, buğday üretimi %11,9 oranında artarak 19,8 milyon ton, mısır üretimi %25,9 oranında artarak 8,5 milyon ton, arpa üretimi %47,8 oranında artarak 8,5 milyon ton, çavdar üretimi %36,5 oranında artarak 273 bin ton, yulaf üretimi %32,2 oranında artarak 365 bin ton oldu.

ÜRETİM	TÜRKİYE	KAYSERİ
2015	22.600.000 ton	393.507 ton
2016	20.600.000 ton	411.198 ton
2017	21.500.000 ton	366.046 ton
2018	20.000.000 ton	413.482 ton
2019	19.000.000 ton	395.502 ton
2020	20.500.000 ton	438.486 ton
2021	17.650.000 ton	350.995 ton
2022	19.800.000 ton	397.511 ton

Kaynak: TÜİK

Tablo 2: Buğday Üretimi Değerleri

6.2 Arpa

Bir önceki yıla göre, buğday üretimi %11,9 oranında artarak 19,8 milyon ton, mısır üretimi %25,9 oranında artarak 8,5 milyon ton, arpa üretimi %47,8 oranında artarak 8,5 milyon ton, çavdar üretimi %36,5 oranında artarak 273 bin ton, yulaf üretimi %32,2 oranında artarak 365 bin ton oldu.

ÜRETİM	TÜRKİYE	KAYSERİ
2015	8.000.000 ton	292.216 ton
2016	6.700.000 ton	280.308 ton
2017	7.100.000 ton	237.115 ton
2018	7.000.000 ton	282.625 ton
2019	7600.000 ton	307.166 ton
2020	8.300.000 ton	236.414 ton
2021	5.750.000 ton	197.514 ton
2022	8.500.000 ton	234.761 ton

Kaynak: Tarım Orman Bakanlığı Tarımsal Yatırım Rehberi
Tablo 3: Arpa Üretim Değerleri

6.3 Şekerpancarı

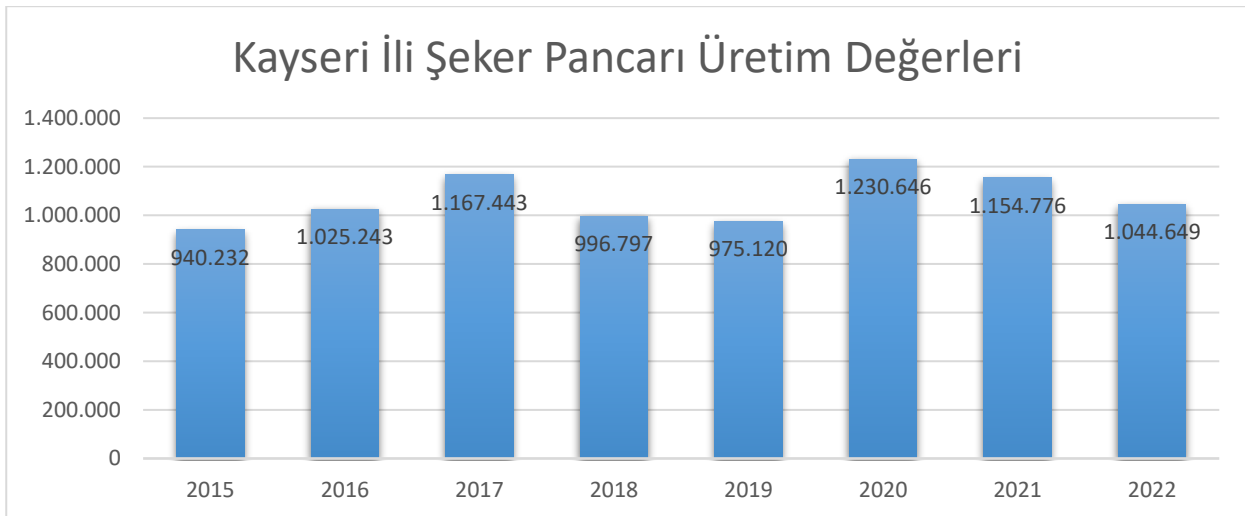
2015 Yılında Türkiye’de 16.022.783 ton şekerpancarı üretimi gerçekleştirirken bu Üretimin %5,86’sına tekabül eden 940.232 ton şekerpancarı üretimi Kayseri sınırları içerisinde gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında ise Türkiye’de 19.000.000 ton şekerpancarı üretimi gerçekleştirilirken bu üretimin %6,9’üne tekabül eden 1.044.649 ton şekerpancarı Kayseri ili sınırları içerisinde üretilmiştir.

ÜRETİM	TÜRKİYE	KAYSERİ	PAYI %
2015	16.022.783 ton	940.232 ton	5,86
2016	19.592.731 ton	1.025.243 ton	5,23
2017	21.149.020 ton	1.167.443 ton	5,52
2018	17.436.100 ton	996.797 ton	5,71
2019	18.054.320 ton	975.120 ton	5,40
2020	23.025.738 ton	1.230.646 ton	5,34
2021	18.250.000 ton	1.154.776 ton	6,33
2022	19.000.000 ton	1.044.649 ton	6,9

Kaynak: Tarım Ve Orman Bakanlığı Tarımsal Yatırım Rehberi

Tablo 4: Şekerpancarı Üretim Değerleri

7. SEÇİLMİŞ MEYVE ÜRÜNLERİ

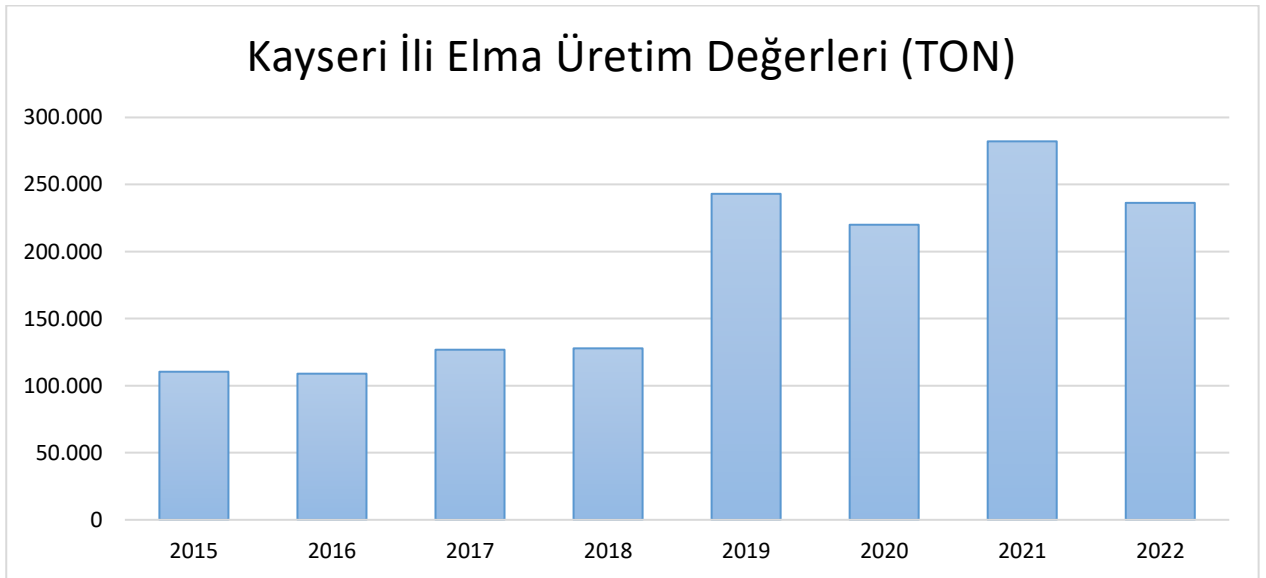
7.1 Elma

2015 Yılında Türkiye’de 2.569.759 ton Elma üretimi gerçekleştiren bu üretimin %4,29’una tekabül eden 110.416 ton elma üretimi Kayseri sınırları içerisinde üretilmiştir. 2022 yılında ise Türkiye’de 4.817.500 ton elma üretimi gerçekleştirilirken bu üretimin %4,90’ına tekabül eden 236.324 ton elma Kayseri il sınırlarında üretilmiştir.

ÜRETİM YILI	TÜRKİYE	KAYSERİ	PAY(%)
2015	2.569,759	110.416	4,26
2016	2.925,828	108.959	3,72
2017	3.032,164	126.829	4,18
2018	3.625,960	127.847	3,52
2019	3.618,752	243.066	6,71
2020	4.300,486	219.999	5,12
2021	4.493.264	282.183	6,28
2022	4.817.500	236.324	4,90

Kaynak: Kayseri Tarımsal Yatırım Rehberi
Tablo 5: Elma Üretim Değerleri

7.2 Kayısı

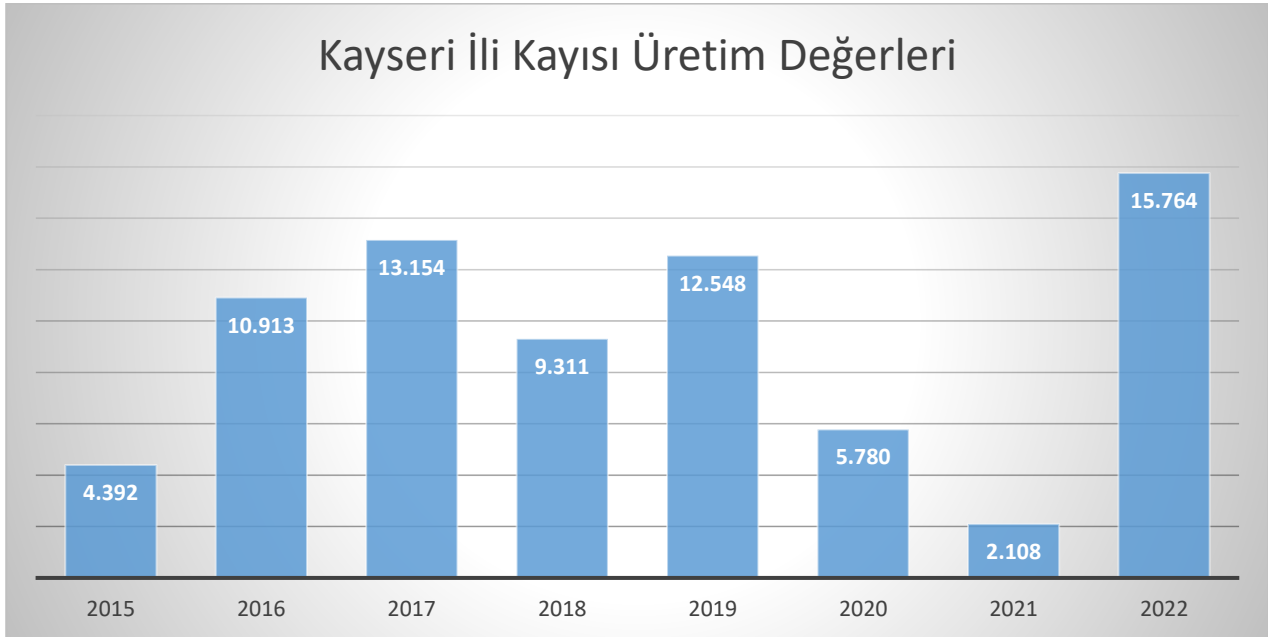

2015 yılında Türkiye’de 680 ton kayısı üretimi gerçekleşirken bu üretimin %0,65’ine tekabül eden 4.392 ton kayısı üretimi Kayseri sınırları içerisinde gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında ise Türkiye’de 803.000 ton kayısı üretimi gerçekleşirken bu üretimin %1,96’sına tekabül eden 15.764 ton kayısı üretimi Kayseri sınırları içerisinde gerçekleştirilmiştir.

ÜRETİM (TON)	TÜRKİYE	KAYSERİ
2015	680.000 ton	4.392 ton
2016	730.000 ton	10.913 ton
2017	985.000 ton	13.154 ton
2018	750.000 ton	9.311 ton
2019	846.606 ton	12.548 ton
2020	833.398 ton	5.780 ton
2021	800.000 ton	2.108 ton
2022	803.000 ton	15.764 ton

Kaynak: Kayseri Tarımsal Yatırım Rehberi

Tablo 6: Kayısı Üretim Değerleri

7.3 Kiraz

2015 Yılında Türkiye’de 535.600 ton kiraz üretimi gerçekleşirken bu üretimi gerçekleştirirken bu üretimin %0,25’ine tekabül eden 1.360 ton kiraz üretimi Kayseri sınırları içerisinde gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında ise Türkiye’de 656.041 ton kiraz üretimi gerçekleştirilirken bu üretimin %0,31’üne tekabül eden 2.035 ton kiraz Kayseri il sınırları içerisinde üretilmiştir.

ÜRETİM (TON)	TÜRKİYE	KAYSERİ
2015	535.600 ton	1.360 ton
2016	599.650 ton	1.446 ton
2017	627.132 ton	1.680 ton
2018	639.564 ton	1.467 ton
2019	664.224 ton	2.264 ton
2020	724.944 ton	2.231 ton
2021	689.834 ton	2.108 ton
2022	656.041 ton	2.035 ton

Kaynak: Kayseri Tarımsal Yatırım Rehberi
Tablo 7: Kiraz Üretim Değerleri

7.4 Üzüm

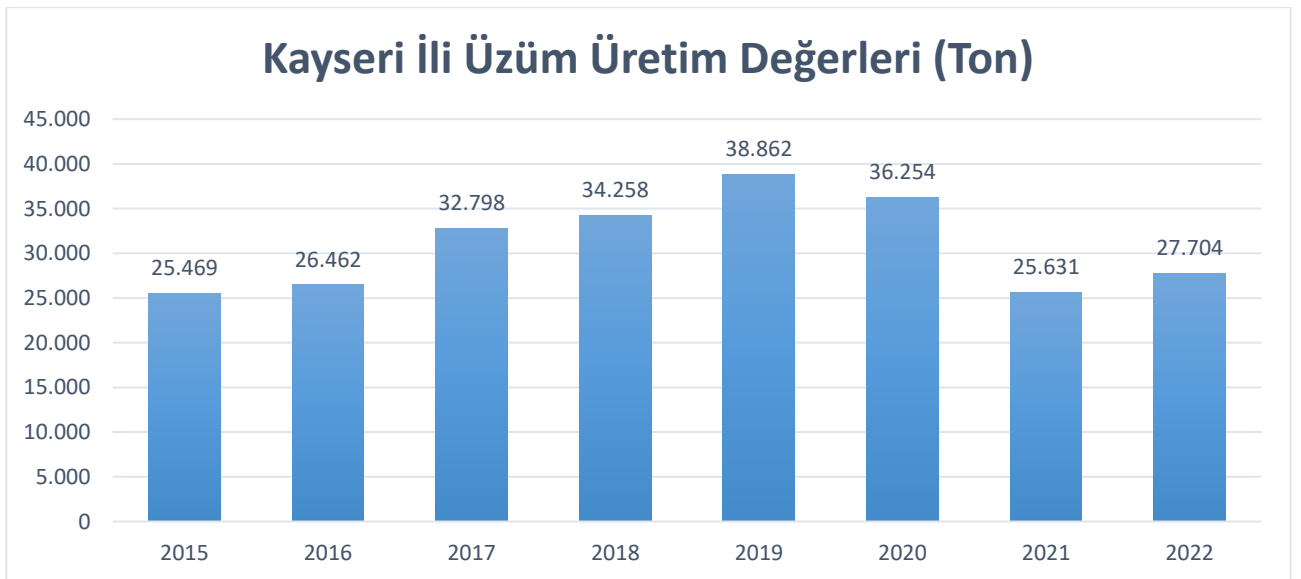

2015 Yılında Türkiye’de 3.650.000 ton üzüm üretimi gerçekleşirken bu üretimin %0,69’ine tekabül eden 25.496 ton üzüm üretimi kayseri sınırları içerisinde gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında ise Türkiye’de 4.165.000 ton üzüm üretimi gerçekleşirken bu üretimin %0,66’sına tekabül eden 27.704 ton üzüm üretimi Kayseri sınırları içerisinde gerçekleşmektedir.

ÜRETİM (TON)	TÜRKİYE	KAYSERİ
2015	3.650.000 ton	25.469 ton
2016	4.000.000 ton	26.462 ton
2017	4.200.000 ton	32.798 ton
2018	3.933.000 ton	34.258 ton
2019	4.100.000 ton	38.862 ton
2020	4.208.908 ton	36.254 ton
2021	3.670.000 ton	25.631 ton
2022	4.165.000 ton	27.704 ton

Kaynak: Kayseri Tarımsal Yatırım Rehberi

Tablo 8: Üzüm Üretim Değerleri

KAYSERİ'DE YAŞ SEBZE ÜRETİMİ

8. SEBZE ÜRETİMİ

Sebze ürünleri üretim alanı 2022 yılında bir önceki yıla göre azalarak 385.145 oldu.

Sebzeler grubunun önemli ürünlerinden domates Kayseri'de 69.244 ton, karpuz 9.934 ton, kavun 2.971 ton, patlıcan 3.594 ton olarak üretilmiştir.

Ürün	2021		2022	
	Üretim Alanı(ha)	Üretim Miktarı	Üretim Alanı(ha)	Üretim Miktarı
Sebze	397.168	98.190	385.145	111.081

9.KAYSERİ'DE HAYVANCILIK VE HAYVANSAL ÜRETİM

9.1. Kayseri'de Büyükbaş

Kayseri ilinde büyükbaş hayvan sayısı en yüksek 305.544 adet ile sığır yer almaktadır.

Toplam büyükbaş sayısı ise 406.368'dir.

9.2. Kayseri 'de Küçükbaş

Kayseri ilinde küçükbaş hayvan sayısı en yüksek 860.465 adet ile koyun yer almaktadır. Toplam küçükbaş sayısı ise 946.128'dir.

9.3. Arıcılık Verileri

Arıcılık tarihine bakıldığında zaman belki insanlık tarihi kadar eskidir. O yüzden arıcılığın gelişimi ile birlikte insanları arıları farklı ve değişik arı kovanlarında tutabilmek için ilginç arı kovanları yapmışlardır. Eski tip ve yeni tip kovan olarak 2 şekilde inceleyebiliriz.

Arıcılığın tarihi demişken ufakta olsa arıcılık tarihine de değinmekte fayda var. İspanya'nın Valencia şehrinde bir mağarada 1919 yılında bulunan duvar resimlerinde arıcı tasvirine rastlanmıştır. Bu tasvirler arıcılığın yaklaşık olarak 15.000 yıllık geçmişi olduğunu göstermektedir. Son yıllarda Mısır'da firavun mezarlarında yapılan araştırmalarda 3.200 yıllık kurumuş bala rastlanmıştır. Okunan tabletler eski Mısırlıların 4.000 yıl öncesinden beri balı besin, ilaç ve dini amaçlarla kullandıklarını göstermektedir. M.Ö 3.000 yıllarında Mezopotamya da yaşayan Sümerlerinde balı ilaç olarak kabul ettikleri bilinmektedir. Görüldüğü üzere bütün medeniyetlerde arı ve bal hep kullanılmış olup günümüze kadar devam etmiştir.

Türkiye arıcılık haritasında da görüldüğü üzere,

Bal üretimi daha çok engebeli alanlar da gerçekleşmektedir. Bu sebeple bal üretiminin en yoğun gerçekleştirildiği iller; Ordu, Muğla ve Adana bölgelerinde olmaktadır.

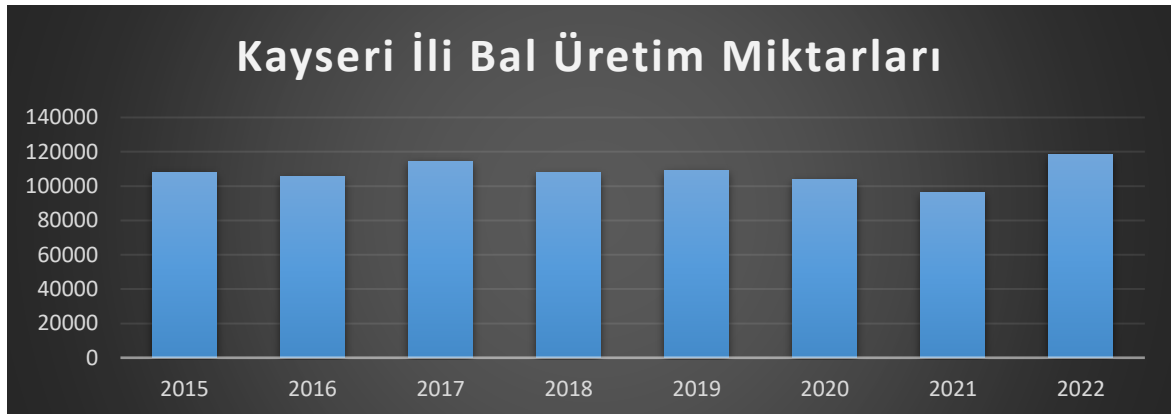
Aşağıdaki tabloda Türkiye eski tip ve yeni tip arı verileri yer almaktadır.

	ARICILIK YAPILAN KÖY SAYISI	ARICILIK YAPAN İŞLETME SAYISI	YENİ KOVAN	ESKİ KOVAN	BAL TON	BAL MUMU TON
	ADET	ADET	ADET	ADET	TON	TON
2006	22 305	-	4 704 733	146 950	83 842	3 484
2007	21 560	-	4 690 278	135 318	73 935	3 837
2008	21 093	-	4 750 998	137 963	81 364	4 539
2009	21 469	-	5 210 481	128 743	82 003	4 385
2010	20 845	-	5 465 669	137 000	81 115	4 148
2011	21 131	-	5 862 312	149 020	94 245	4 235
2012	21 307	-	6 191 232	156 777	89 162	4 222
2013	-	79 934	6 458 083	183 265	94 694	4 241
2014	-	81 108	6 888 907	193 825	103 525	4 053
2015	-	83 475	7 525 652	222 635	108 128	4 756
2016	-	84 047	7 679 482	220 882	105 727	4 440
2017	-	83 210	7 796 666	194 406	114 471	4 488
2018	-	81 830	7 904 502	203 922	107 920	3 987
2019	-	80 675	7 929 368	198 992	109 330	3 971
2020	-	82 862	7 956 933	222 152	104 077	3 765
2021	-	89 361	8 456 305	277 089	96 344	3 766
2022	-	95 386	8 734 938	249 738	118 297	4 165

Kaynak: TÜİK

Tablo 9: Türkiye Arıcılık Verileri

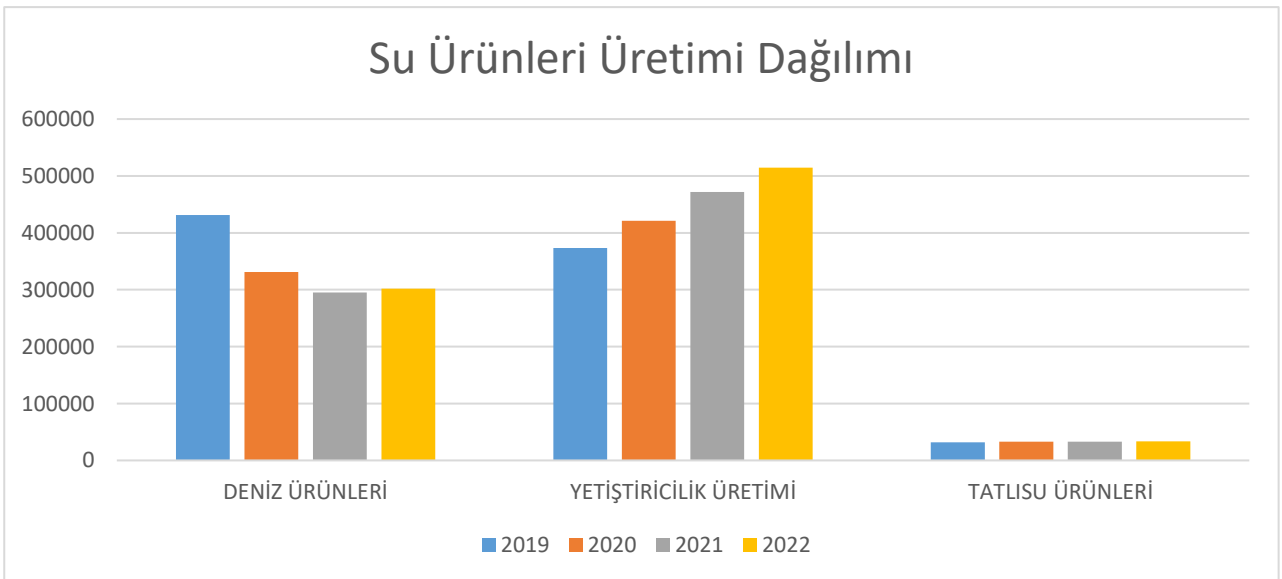
9.4 Su Ürünleri

Yıl	DENİZ ÜRÜNLERİ	YETİŞTİRİCİLİK ÜRETİMİ	TATLISU ÜRÜNLERİ
	Ton	Ton	Ton
2008	453 113	152 186	41 011
2009	425 046	158 729	39 187
2010	445 680	167 141	40 259
2011	477 658	188 790	37 097
2012	396 322	212 410	36 120
2013	339 047	233 394	35 074
2014	266 078	235 133	36 134
2015	397 731	240 334	34 176
2016	301 464	253 395	33 856
2017	322 173	276 502	32 145
2018	283 955	314 537	30 139
2019	431 572	373 356	31 596
2020	331 281	421 411	33 119
2021	295 018	471 686	33 140
2022	301 747	514 805	33 256

Kaynak: TÜİK

Tablo 10: Su Ürünleri Verileri

Su ürünleri üretimi 2022 yılında bir önceki yıla göre %5,9 artarak 849.808 ton olarak gerçekleşti. Üretimin %32,8 ini avcılık yoluyla elde edilen deniz balıkları %4,1 ini avcılık yoluyla elde edilen diğer deniz ürünleri %4,1'ini avcılık yoluyla elde edilen iç su ürünleri ve %59'unu yetiştiricilik ürünleri oluşturdu.

10. TARIM VE HAYVANCILIK DESTEKLERİ

10.1 Destekler

a) İyi Tarım Uygulamaları Desteği

İYİ TARIM UYGULAMALARI DESTEĞİ		SERTİFİKA	(TL/da)
1.KATEGORİ ÜRÜNLER	ÖRTÜALTI ÜRETİM	Bireysel Sertifikasyon	150
		Grup Sertifikasyon	75
	AÇIKTA ÜRETİM	Bireysel Sertifikasyon	50
		Grup Sertifikasyon	25
2.KATEGORİ ÜRÜNLER	Bireysel Sertifikasyon	40	
	Grup Sertifikasyon	20	
3.KATEGORİ ÜRÜNLER	Bireysel ve Grup Sertifikasyonu	10	

Kaynak: Resmi Gazete (19 Ekim 2022 tarihli)

İyi tarım uygulamaları desteği de kategorilerine göre dekar başına 10 ile 150 lira arasında değişecek. Küçük aile işletmelerinin desteklenmesi uygulamalarında dekara 100 lira ödenecek.

ÜRÜNLER	MAZOT (TL/DA)	GÜBRE (TL/DA)	TOPLAM DESTEK (TL/DA)
Buğday, Arpa, Çavdar, Yulaf, Tritikale	75,00	46,00	121,00
Çeltik, Kütlü Pamuk	250,00	21,00	271,00
Nohut, Kuru fasulye, Mercimek	75,00	21,00	96,00
Patates, Soya	125,00	21,00	146,00
Yağlık Ayçiçeği	88,00	21,00	109,00
Dane Mısır, Fındık ve Diğer Ürünler	62,00	21,00	83,00
Kuru Soğan, Yaş Çay, Zeytin	63,00	21,00	84,00
Aspir	76,00	21,00	97,00
Yem Bitkileri	94,00	21,00	115,00
Nadas	38,00	-	38,00
Kanola	88,00	21,00	109,00

Kaynak: Resmi Gazete (19 Ekim 2022 tarihli)

2022 yılında yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2023 yılında uygulanacak gübre ve sertifikalı tohum kullanım desteklerine ilişkin Cumhurbaşkanı kararı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) dahil olan çiftçilere Türkiye Tarım Havzaları üretim ve destekleme modeli kapsamında buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale için dekar başına 75 lirası mazot, 46 lirası gübre olmak üzere 42 lira destek sağlanacaktır.

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

a) Organik Tarım Desteği

SIRA NO	ORGANİK TARIM DESTEĞİ	SERTİFİKA TÜRÜ	(TL/DA)
1	1.KATEGORİ ÜRÜNLER	Ürün sertifikası(bireysel)	100
		Ürün sertifikası (Üretici Grubu)	50
2	2.KATEGORİ ÜRÜNLER	Ürün sertifikası(bireysel)	40
		Ürün sertifikası (Üretici Grubu)	20
3	3.KATEGORİ ÜRÜNLER	Ürün sertifikası(bireysel)	10
		Ürün sertifikası (Üretici Grubu)	10

Kaynak: Resmi Gazete (19 Ekim 2022 tarihli)

Organik tarım için kategorilerine göre dekar başına 10 ila 100 lira destek ödemesi yapılacak. Arıcılık kayıt sistemi ve organik tarım bilgi sistemine kayıtlı organik statüde bulunan kovanlar için arı yetiştiriciliği yapan çiftçilere kovan başına 15 lira destek verilecek.

10.2 2022 Yılı İl Bazında Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Destek Adı	Desteğe Tabi Alan / Ürün Toplamı (Da) / Miktar (Kg)	Destek Miktarı (TL)
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	410.976,830	10.368.237,72
Toprak Mahsulleri Ofisi Alım Primi Desteği	786.138,517	180.590.909,45
Biyolojik ve/veya Biyoteknik Mücadele Desteği	864,320	116.683,23
Mazot ve Gübre Desteği	3.392.162,438	369.323.155,21
Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği	223.040,316	4.460.806,32
Küçük Aile İşletmesi Desteği	197,148	39.429,60
Yem Bitkisi Desteği	149.827,174	11.904.290,53
Patates Siğili Desteği	3.733,019	466.627,79
Fark Ödemesi Destekleri (Hububat Baklagil ve Dane Mısır)	1.064.772,498	29.749.735,87
Fark Ödemesi Desteği (Yağlı Tohumlu Bitkiler)	15.837,607	530.498,30

TARIM VE HAYVANCILIK RAPORU 2022

Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği	73,321	25.037,24
Sertifikalı Tohum Üretim Desteği	10.176.691,000	1.055.127,94
Lisanslı Depoculuk Desteklemeleri	58.875,131	1.046.656,04
İyi Tarım Uygulamaları Desteği	36.518,294	1.743.115,15
Organik Tarım Desteği	717,604	30.898,59
TOPLAM		611.451.208,98

Kaynak: İl Tarım Orman Müdürlüğü

10.3 Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI DESTEKLEME PROGRAMI (KKYDP) (2021-2025)

UYGULAYICI KURUM: TARIMVE ORMAN BAKANLIğI / Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

DESTEK KAPSAMI: 1/1/2021-31/12/2025 tarihleri arasında, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak, tarım ve tarım dışı istihdamı geliştirmek, gelirleri artırmak ve farklılaştırmak için, kadınlar ve genç girişimciler öncelikli olmak üzere gerçek ve tüzel kişilerin ekonomik faaliyetlere yönelik yatırımları için yapılacak hibe ödemelerine ilişkin hususları kapsar.

1- KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIMLAR KİMLER BAŞVURABİLİR: Gerçek ve tüzel kişiler

- ♣ Hibeye esas proje tutarı alt limiti en az 250.000 Türk Lirası'dır.
- ♣ Hibeye esas proje tutarının %50'sine hibe yoluyla destek verilir.
- ♣ Proje bütçesi KDV (katma değer vergisi) hariç hazırlanır.

NOT: Ayrıntılı bilgi için «Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi 2021-2022 Başvuru Dönemi Uygulama Esasları» dokümanını incelemeniz gerekmektedir.

10.3.1 2022 Kayseri Bölgesel Desteklenen Yeni Yatırım Teşvikleri

Kayseri Bölgesi İçin Desteklenen Yeni Yatırım Teşvikleri

2022 KAYSERİ BÖLGESEL TEŞVİK KAPSAMINDA YATIRIM TEŞVİK BELGESİ ALACAK SEKTÖRLERE YÖNELİK YATIRIM KRİTERLERİ VEYA ASGARİ YATIRIM TUTARLARI (*)			
Aşağıdaki Bölgesel Teşvik Yatırım Konuları “İncesu, Felahiye, Yahyalı, Bunyan, Yeşilhisar, Pınarbaşı, Sarıoğlan, Tomarza, Sarız, Akkışla” İlçe Sınırları içerisinde Yapılacaksa 3.Bölge Bölgesel Teşvik, Veya Bu İlçelerin OSB – Endüstri Bölgelerinde Yapılacaksa 4.Bölge Bölgesel Teşvik Kapsamında Değerlendirilir.!!! (Yeni: RG- (Yeni: RG- 21/8/2020-31220)			
Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	2. Bölge Asgari Yatırım Kapasiteleri /Tutarları
1	0121, 0122.2 (Değişik:RG-13/10/2012- 28440) (Değişik:RG- 21/8/2020-31220)	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 4’te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	3 Milyon TL
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	3 Milyon TL
3	6302.0.03	Lisanslı depoculuk	3 Milyon TL
4	(Değişik: RG- 28/2/2019-30700)	Seracılık	20 dekar